

DATUM: ZÁŘÍ, 2021

NABÝVÁNÍ EXTERNÍCH MREL ZPŮSOBILÝCH NÁSTROJŮ Očekávání České národní banky

Česká národní banka (ČNB) vykonává podle zákona č. 374/2015 Sb. o ozdravných postupech a řešení krize na finančním trhu (ZOPRK), působnost orgánu příslušného k řešení krize bank, družstevních záložen a některých obchodníků s cennými papíry (**institute**) v České republice.

V rámci procesu přípravy a pravidelné aktualizace plánů pro řešení krize, ČNB, mimo jiné, definuje nejvhodnější strategie a nástroje pro řešení krize jednotlivých institucí a skupin a současně identifikuje a hodnotí potenciální překážky k řešení krize. V případě, že nějakou překážku ČNB vyhodnotí jako významnou, může s ohledem na zajištění způsobilosti pro řešení krize po instituci požadovat, aby ta přijala vhodná opatření a takovou překážku odstranila. V souvislosti se zajištěním způsobilosti k řešení krize bez nutnosti zapojení veřejných prostředků a negativního dopadu na finanční stabilitu ČNB dále stanovuje institucím minimální požadavek na kapitál a způsobilé závazky (**MREL**), jehož plnění je nezbytné pro účinné řešení případné krize v souladu s plánovanou strategií.

Dosažení účelů řešení krize a schopnost institucí absorbovat odpovídající výši ztrát a být rekapitalizovány v dostatečné výši, aby obnovily poměr svého kmenového kapitálu tier 1 (**CET1**) na úroveň postačující k zachování kapitálových požadavků pro povolení a zároveň k udržení dostatečné důvěry trhu by mohlo být omezeno v případech, pokud by instituce významněji investovaly do externích MREL způsobilých nástrojů vydaných jinými institucemi.

Mezinárodně aktivní banky (jak globálně systémově významné instituce „G-SIB“, tak „non-G-SIB“) musí dle basilejského standardu TLAC Holdings¹ obecně odečítat své investice v TLAC² způsobilých nástrojích emitovaných subjekty mimo jejich skupinu pro řešení krize, které se nekvalifikují jako regulační kapitál, od vlastního kapitálu tier 2. Takové zacházení snižuje významný zdroj náklady v bankovním systému, neboť bez odpočtů či jiného vhodného zacházení by excesivní držení TLAC způsobilých nástrojů mohlo znamenat, že selhání jedné systémově významné instituce povede ke snížení kapacity k absorpci ztráty a rekapitalizaci u jiné banky či vícero jiných bank a souvisejícím potenciálním nepříznivým dopadům na tržní důvěru a finanční stabilitu.

ČNB rovněž vnímá zvýšená rizika vyplývající z držení externích MREL způsobilých nástrojů vydaných jinými subjekty (zejména pokud jde o relativně koncentrovaný bankovní trh jako je v České republice), a proto bude tato rizika posuzovat jak ve fázi přípravy příslušných plánů, vyhodnocování způsobilosti institucí a skupin pro řešení krize a souvisejícím stanovení individualizovaných MREL požadavků, tak při případném rozhodování o opatřeních k řešení krize zejména těch institucí, jejichž plán pro řešení krize v případě selhání předpokládá uplatnění nějakého opatření k řešení krize, včetně těch, které byly ze strany ČNB identifikovány jako jiné systémově významné (O-SII, J-SVI).

¹ <https://www.bis.org/bcbs/publ/d387.htm>

² Total Loss Absorbing Capacity, viz publikace BIS uvedená v pozn. 1.

S ohledem na výše uvedené, ČNB vidí jako prospěšné omezit některé takové investice za použití obdobných principů, jaké popisuje standard TLAC Holdings, a jaké platí již v současné době pro investice do nástrojů vlastního kapitálu (viz CRR³). Nicméně postupy a metody zacházení s takovými investicemi popsané ve standardu TLAC Holdings jsou poměrně náročné na vstupní informace (disclosure; uveřejňovací povinnost ostatních subjektů) tak, aby si investující instituce uměla odvodit, jak s různými expozicemi v konkrétních případech zacházet.

Standard TLAC Holdings obecně dospívá ke dvěma typům zacházení s investicemi do externích TLAC způsobilých nástrojů, které pokrývá, a to standardní rizikové vážení takových expozic (do určeného limitu / prahu) nebo odečítání od vlastní zásoby tier 2 instrumentů (nad určený limit / práh).

- (i) V rámci zjednodušení se ČNB zaměřuje na dodatečné ošetření investic do **podřízených dluhových nástrojů vydaných systémově významnými institucemi**.
- (ii) **ČNB současně nenavrhuje změnu či úpravu aktuálních obezřetnostních pravidel**, ale indikuje a odvozuje strukturu a objem, ve kterém by se instituce jako investoři do externích MREL způsobilých nástrojů (zejména těch dluhových) vydaných jinými subjekty mohly pohybovat bez významnějších dopadů na hodnocení způsobilosti k řešení krize (v rámci indikovaného prahu).
- (iii) **Objem odpovídající případným excesivním investicím (nad indikovaný práh) by instituce však měly pokrýt vlastní zásobou MREL způsobilých nástrojů** (tj. odečíst od svých způsobilých pasiv v rámci plnění vlastního požadavku MREL).
- (iv) **ČNB předpokládá, že instituce nastaví své interní procesy, postupy a limity tak, aby byly schopny očekáváním vyhovět**. Očekávání úzce souvisí se stanoveným minimálním požadavkem na kapitál a způsobilé závazky, do jehož plnění se výsledný způsob zacházení s řešenými investicemi promítá - ČNB neplánuje zavést dodatečné nároky na reporting či povinnost uveřejňování, ale předpokládá, že v rámci standardních vykazovacích a uveřejňovacích povinností souvisejících s plněním vlastního MREL požadavku instituce výsledky zacházení promítne (tzn. odečte od svých způsobilých pasiv v rámci plnění vlastního požadavku MREL případně identifikované excesivní investice).

Základním prahem, který ČNB považuje za určující pro další zacházení, je 10 % vlastního CET1 kapitálu určeného dle obezřetnostních pravidel v souladu s CRR pro souhrnný objem investic do externích MREL způsobilých instrumentů (kapitálu a dluhu) ostatních (systémově významných) subjektů za podmínky, že instituce v takovém subjektu (takových subjektech) finančního sektoru nemá významnou investici.⁴ Tento je dále doplněn o specifický práh odpovídající 5 % vlastního

³ Nařízení Evropského parlamentu a rady (EU) č. 575/2013 ze dne 26. června 2013 o obezřetnostních požadavcích na úvěrové instituce a investiční podniky, konsolidovaná verze.

⁴ Viz CRR, kdy jednou z podmínek / definičních znaků je: přímé, nepřímé a syntetické kapitálové investice instituce do nástrojů zahrnovaných do kmenového kapitálu tier 1 - *Common Equity Tier 1 instruments* - tohoto subjektu, jež jsou v součtu rovny nejvýše 10 % příslušných položek kmenového kapitálu tier 1. *Cf.* odlišné zacházení v případech, kdy již má instituce v daném subjektu významnou investici.

kapitálu CET1 pro investice do definovaných externích MREL způsobilých závazků takových subjektů. Specifický práh se využije rovněž pro investice v rámci tvorby trhu.

Záměr ČNB, tedy omezit rizika vyplývající z držení definovaných externích MREL způsobilých nástrojů vydaných jinými subjekty, je zřejmý a touto optikou by měla být pravidla institucemi používána a investice posuzovány. Zjednodušení v níže uvedeném popisu zacházení nedokáže postihnout všechny možné kombinace a stavy; proto dojde-li k případným nejasnostem, investující instituce by měly mít záměr ČNB na zřeteli a investice posuzovat dostatečně obezřetně a případně se obrátit na ČNB Samostatný útvar restrukturalizace s žádostí o stanovisko.

Očekávání České národní banky, detailní přehled

<p>NA KOHO SE OČEKÁVÁNÍ VZTAHUJÍ</p>	<p>Primárním adresátem jsou instituce se sídlem v ČR, pro které ČNB v procesu plánování pro řešení krize vyhodnotila případnou likvidaci v rámci běžného úpadkového řízení jako nevěrohodnou, tj. instituce, jejichž plán pro řešení krize předpokládá uplatnění opatření k řešení krize v případě jejich selhání.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Výše uvedená množina adresátů obsahuje jak instituce, jimž ČNB (Samostatný odbor řešení krize) indikovala jako upřednostňovanou strategii /nástroj řešení krize ve formě rekapitalizace z vnitřních zdrojů (tj. uplatnění nástroje „bail-in“ či využití pravomoci k odpisu a konverzi nástrojů způsobilých pro plnění interního MREL požadavku – „WDC“), tak ostatní instituce, u nichž primární způsob řešení krize předpokládá využití některého z nástrojů pro transfer (primárně „sale of business“). - Instituce, pro které ČNB vyhodnotila likvidaci v rámci běžného úpadkového řízení jako věrohodnou a nestanovila jim v rámci MREL požadavku žádnou částku pro rekapitalizaci (RCA), jsou mimo záběr těchto pravidel.
<p>NÁSTROJE a ČÁSTKY JAKÝCH SE PRAVIDLA TÝKAJÍ</p>	<p>Pravidla se zabývají nabýváním / investicemi do:</p> <p>(z pohledu subjektu, kam se investuje / kdo je emitentem)</p> <p>a) přímých, nepřímých a syntetických externích⁵ MREL způsobilých závazků, které se nekvalifikují jako regulační kapitál subjektů finančního sektoru, kteří byli označeni za jiné systémově významné instituce, tedy O-SII (případně jejich dceřiných institucí);⁶</p> <p>b) přímých, nepřímých a syntetických externích MREL, nebo externích TLAC způsobilých závazků, které se nekvalifikují jako</p>

⁵ Tj. vydaných subjektem mimo vlastní skupinu řešící krizi investující instituce / resolution group.

⁶ <https://www.eba.europa.eu/risk-analysis-and-data/other-systemically-important-institutions-o-siis>

	<p>regulatorní kapitál subjektů finančního sektoru, kteří byli označeni za globálně systémově významné instituce, tedy G-SII (případně jejich dceřiných institucí).⁷</p> <p>(z pohledu typu instrumentu, do kterého se investuje)</p> <p>S ohledem na v současnosti omezenější způsob uveřejňování (tj. nemusí být vždy zřejmé, jaký MREL/TLAC musí emitent plnit, zdali a jaký má požadavek na podřízenost, kolik procent nepodřízených nástrojů si může započítávat do plnění MREL/TLAC, jaké všechny nástroje jsou <i>pari passu</i> s jeho deklarovaným podřízeným MREL/TLACem apod.) se tato očekávání prozatím vztahují pouze na nástroje, které se kvalifikují jako podřízené; tedy externí MREL (resp. TLAC) způsobilé závazky (jež nejsou regulatorním kapitálem), které jsou podřízené⁸:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. statutárně (včetně senior-non preferred, tzv. „SNP“), ii. strukturálně (vydány neprovozní holdingovou společností / non-operating holding company, která je subjektem řešícím krizi / resolution entity), iii. smluvně (tj. odpovídající klauzulí v dokumentaci nástroje / kontraktu). <p>(z pohledu určení částky)</p> <p>Do kalkulací se zahrnují veškeré výše uvedené investice jak na obchodní, tak na bankovní knize (investiční portfolio) v jejich celkové hrubé dlouhé pozici (gross long position) tak, jak je definována pro omezitelnost zacházení v rámci CRR).</p> <p>Dále v textu souhrnně používáno jako „definované MREL způsobilé závazky“.</p>
<p>KŘÍŽOVÁ DRŽENÍ (cross-holdings)</p>	<p>V případě recipročních / vzájemných držení MREL způsobilých závazků, které mají za cíl uměle navýšit vlastní MREL pozici instituce plnící požadavek, nebude ČNB takovou pozici do plnění požadavku zahrnovat (ČNB v takovém případě bude od instituce požadovat, aby uvedené pozice plně kryla vlastním MRELEM, tj. odečítala je od svých MREL způsobilých nástrojů).</p> <p>Za reciproční držení lze považovat takové, které vzniklo na základě aktivního jednání příslušných subjektů (<i>...held pursuant to an agreement to swap, exchange or otherwise intend to hold each other's instruments</i>).</p>

⁷ <https://www.fsb.org/work-of-the-fsb/market-and-institutional-resilience/post-2008-financial-crisis-reforms/ending-too-big-to-fail/global-systemically-important-financial-institutions-g-sifis/>

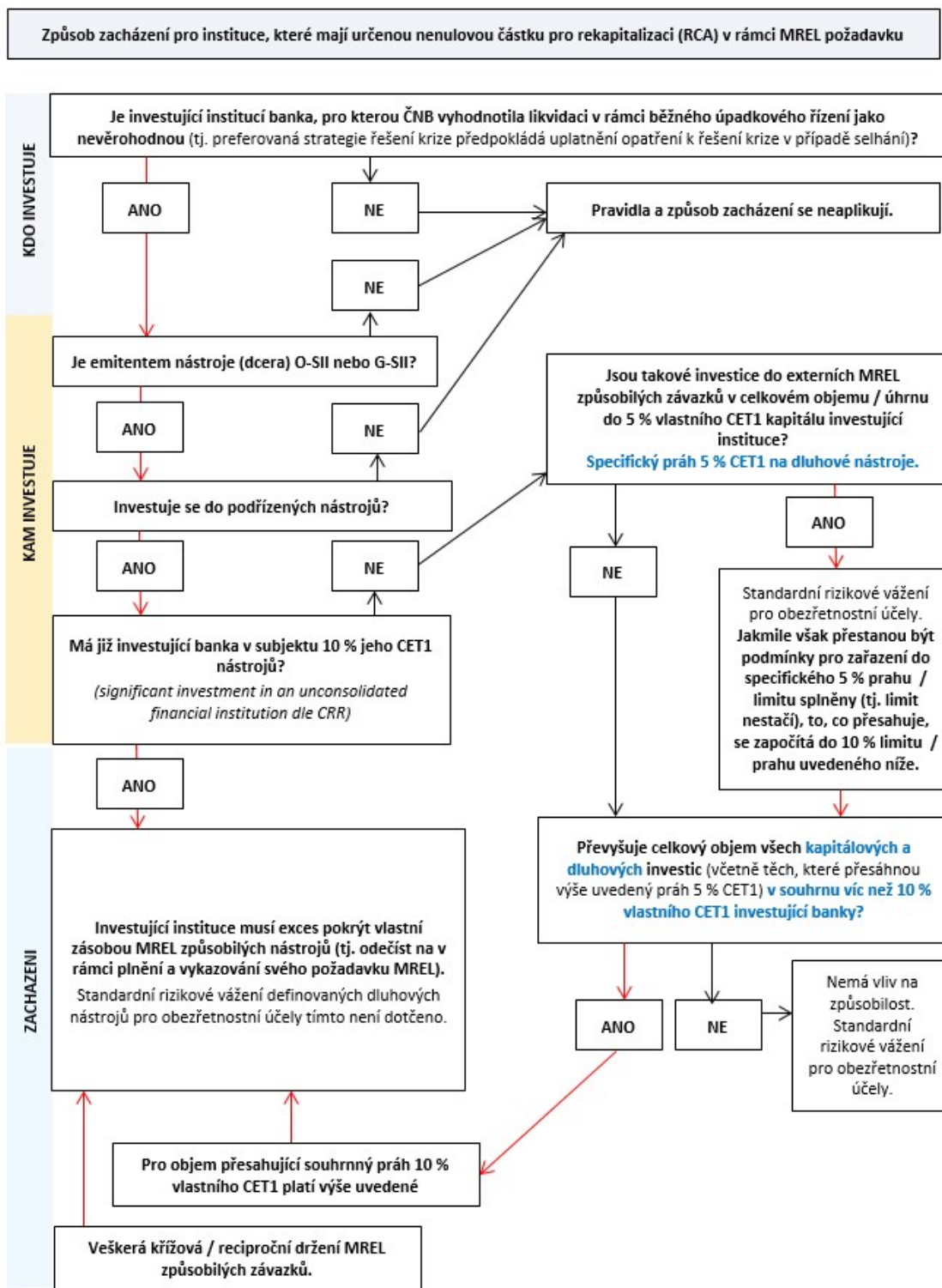
⁸ ČNB předpokládá, že instituce mají v rámci hodnocení rizika investice dostatek informací, na základě kterého podřízenost určí / vyhodnotí.

TVORBA TRHU (market making)	<p><i>Pozn. definice tvorby trhu není však pro prozatímní zjednodušený přístup ČNB důležitá, neboť specifický práh 5 % vlastního CET1 kapitálu (uveden níže) se uplatní na všechny typy investic do externích MREL způsobilých závazků, bez ohledu na to, zda je motivem tvorba trhu.</i></p> <p>Za investice pro účely tvorby trhu se považují investice (které jsou)</p> <ul style="list-style-type: none"> – držené na obchodní knize (trading book); – prodány do 30ti pracovních dnů od jejich akvizice; a současně – v součtu (hrubých dlouhých hodnot) nepřesáhnou všechny takové investice 5 % vlastního CET 1 kapitálu investující instituce.
UPISOVACÍ POZICE (underwriting positions)	<p>Od všech upisovacích pozic definovaných MREL způsobilých závazků, kde doba držení nepřekročí pět pracovních dní, se odhlíží.</p> <p>S upisovacími pozicemi, u kterých doba držení překročí pět dní, se dále zachází tak, jak je stanoveno v tomto dokumentu (rovněž viz specifický práh 5 % vlastního CET1 kapitálu).</p>
DOČASNĚ VYLOUČENÉ POZICE	<p>Na základě předchozího souhlasu ČNB je možné dočasně vyloučit z působnosti těchto pravidel investice do definovaných MREL způsobilých nástrojů, pokud tyto byly učiněny v kontextu řešení krize instituce v selhání.</p>
INVESTICE DO VLASTNÍCH MREL ZPŮSOBILÝCH NÁSTROJŮ, zejména ZÁVAZKŮ	<p>Investice do vlastních MREL způsobilých nástrojů by neměly být zahrnovány do plnění MREL požadavku stanovenému dané institucí (pokud již účetní standardy a postupy které instituce používá, samy nezpůsobí odúčtování / „derecognition“).</p> <p>Na investice do vlastních MREL způsobilých nástrojů se může dále vztahovat povolovací režim dle CRR.</p>
SPECIFICKÝ PRÁH 5 % VLASTNÍHO CET1 KAPITÁLU na investice do definovaných MREL způsobilých závazků	<p>Pro investice do definovaných externích MREL způsobilých závazků se využije specifický práh odpovídající 5 % CET1 kapitálu investující instituce.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Pokud investice do definovaných externích MREL způsobilých závazků v souhrnu pro všechny takové investice nepřekročí uvedený práh, pak se od nich pro další zacházení odhlíží (např. pro výpočet níže uvedeného souhrnného prahu 10 % vlastního CET1 kapitálu). – Celková souhrnná hodnota investic do definovaných externích MREL způsobilých závazků, která je nad uvedený práh 5 % vlastního CET1 kapitálu se použije pro určení dalšího zacházení (tj. započítá v rámci níže uvedeného prahu 10 % vlastního CET1 kapitálu na veškeré investice, kapitálové i dluhové).

<p>SOUHRNNÝ PRÁH 10 % VLASTNÍHO CET1 KAPITÁLU</p> <p>na investice do kapitálu a definovaných MREL způsobilých závazků</p>	<p>Souhrnný práh 10 % vlastního CET1 kapitálu instituce (dle CRR) na investice do kapitálu a definovaných MREL způsobilých závazků určených subjektů finančního trhu je zásadní z pohledu hodnocení způsobilosti instituce pro řešení krize a určení dalšího zacházení.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Celkové (kapitálové a dluhové – tj. definované MREL způsobilé závazky) investice do objemu 10 % vlastního CET1 nebude ČNB zpravidla považovat za významné riziko pro způsobilost k řešení krize. – Naopak, pokud investice (kapitálové a dluhové) v souhrnu tento práh přestoupí, budou investující instituce muset takový exces pokrýt vlastní zásobou MREL způsobilých nástrojů (tj. odečíst od vlastních způsobilých nástrojů v rámci plnění svého požadavku MREL). <p>V rámci tohoto prahu se zohlední všechny kapitálové i dluhové investice do definovaných externích MREL způsobilých instrumentů uvedených subjektů finančního trhu (G-SII, O-SII), pokud instituce nemá v takovém subjektu finančního sektoru významnou investici.⁹</p> <ul style="list-style-type: none"> – V prvním kroku si investující instituce vyhodnotí, jestli ve zmíněném subjektu finančního trhu má významnou nebo nevýznamnou (kapitálovou) investici. – Pokud je stávající (kapitálová) investice v daném subjektu vyhodnocena jako nevýznamná, pak se na další expozice v podobě nakoupeného definovaného MREL způsobilého dluhu využije specifický limit 5 % CET1 a případně se dále zahrne (objem, jenž přesahuje výše uvedený 5 % CET1) do celkového objemu expozic a posoudí vůči limitu 10 % vlastního CET1. – Pokud je stávající (kapitálová) investice vyhodnocena již jako významná, pak se s jakoukoliv další expozicí (např. v podobě nakoupeného definovaného MREL způsobilého dluhu) zachází jako s excesivní / nad-prahovou (viz následující bod).
<p>ZACHÁZENÍ V PŘÍPADECH, KDY MÁ INSTITUCE V DANÉM SUBJEKTU JIŽ VÝZNAMNOU INVESTICI.</p>	<p>V případě, že instituce má v daném subjektu finančního trhu (již) významnou investici, pak veškeré (další) investice do definovaných MREL způsobilých závazků je nutné pokrýt vlastní zásobou MREL způsobilých nástrojů.</p>
<p>ÚROVEŇ UPLATNĚNÍ</p>	<p>Výše uvedené postupy se uplatní na všech úrovních, kde byl ze strany ČNB určen MREL požadavek.</p>

⁹ Tj. přímé, nepřímé a syntetické kapitálové investice instituce do nástrojů zahrnovaných do kmenového kapitálu tier 1 tohoto subjektu, jsou v součtu rovny nejvýše 10 %; *non-significant investments in unconsolidated financial insitutions*.

Postup uplatnění pravidel, grafické znázornění

Příklad uplatnění pravidel popsanych v očekávání ČNB

Vzorový výpočet

Investující instituce obecně provádí v procesu hodnocení dva základní druhy testů - (i) test z pohledu kapitálu instituce, do které je investováno (dle obezřetnostních pravidel uvedených v CRR, pro zjištění zdali má investor v daném subjektu (ne)významnou investici) a (ii) testy z pohledu vlastního CET1 kapitálu (pro zjištění, jak s investicí do definovaného MREL způsobilého dluhu zacházet).

Zadání, výchozí situace

Instituce uvažuje o investici v objemu 7 % vlastního CET1 (investující instituce) do definovaných MREL způsobilých závazků emitovaných Bankou A, která je G-SIB. V současné době má souhrnný limit / práh 10 % vlastního CET1 (na investice do kapitálu a definovaných MREL způsobilých závazků) naplněn různými investicemi z 8 %. Specifický limit / práh 5 % vlastního CET1 (na investice do definovaných externích MREL způsobilých závazků) pak naplněn ze 2 %.

a) Zacházení v případě, že investující banka již má významnou (kapitálovou) investici v Bance A (tj. nesplňuje podmínku pro „non-significant investments in unconsolidated financial institutions“)

- Investující banka provede test na významnost investice (tzn. test z pohledu kapitálu instituce, do které je investováno) a zjistí, že již v Bance A má významnou (kapitálovou) investici (má investici v CET 1 nástrojích přesahující 10 % CET1 Banky A / significant investments in unconsolidated financial institutions).
- V tomto případě jakákoliv (další) investice do definovaného MREL způsobilého dluhu je ze strany ČNB považována za excesivní a musí být kryta vlastní zásobou MREL způsobilých nástrojů (tj. odečtena od MREL způsobilých nástrojů v rámci plnění vlastního MREL požadavku investující instituce).
- Pokud by k plánované investici do definovaného MREL způsobilého dluhu v objemu 7 % vlastního CET1 kapitálu instituce nakonec přistoupila, pak by musela investovaný objem (7 % vlastního CET1) kompenzovat / odečíst od své zásoby MREL způsobilých nástrojů při výpočtu plnění vlastního MREL požadavku.

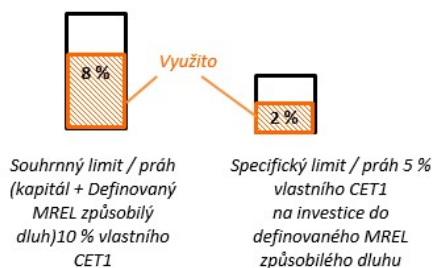
b) Zacházení v případě, že investující banka nemá významnou investici v Bance A (tj. splňuje podmínku pro „non-significant investments in unconsolidated financial institutions“).

- Investující banka provede, stejně jako v případě a) test na významnost investice (tzn. test z pohledu kapitálu instituce, do které je investováno) a zjistí, že nemá v Bance A významnou investici (nemá investici v CET 1 nástrojích přesahující 10 % CET1 Banky A / non-significant investments in unconsolidated financial institutions). Tzn., že další investice do definovaného MREL způsobilého dluhu (plánovaná ve výši 7 % vlastního CET1 kapitálu) je možná bez okamžitého negativního dopadu vyplývajícího ze zacházení s excesivními investicemi.
- Jelikož se jedná o investici do **definovaného externího MREL způsobilého dluhu**, pak se **jako první využije specifický limit / práh 5 % vlastního CET1**. Ten je již z 2 % CET1 naplněn / využit jinými obdobnými investicemi (ze zadání).

- Pokud k zamýšlené investici v objemu 7 % vlastního CET1 dojde, pak 3 % CET1 se započítají do specifického 5 % prahu / limitu (který se tímto vyčerpá) a zbylá 4 % CET1 do celkového 10%ího limitu.
- Souhrnný limit / práh 10 % vlastního CET1 (na investice do kapitálu a definovaných MREL způsobilých závazků) je již naplněn z 8 % (ze zadání).
- Zbylá 4 % (nad limit 5 % vlastního CET 1) z celkových 7 % investice se ve výpočtu zohlední následovně: 2 % se započítají do celkového souhrnného limitu / prahu 10 % CET1 (čímž dojde k jeho vyčerpání) a se zbývajících 2 % bude zacházeno jako s excesivními (investovaný objem ve výši 2 % vlastního CET 1 bude instituce muset kompenzovat / odečíst od své zásoby MREL způsobilých nástrojů při výpočtu plnění vlastního MREL požadavku).
- Ve výsledku bude mít investující instituce vyčerpán specifický limit / práh 5 % CET1 na investice do definovaných externích MREL způsobilých závazků, stejně tak jako bude vyčerpán souhrnný limit / práh 10 % CET1 (na kapitál a dluh) a investice ve výši 2 % vlastního CET1 bude instituce muset kompenzovat při výpočtu plnění vlastního MREL požadavku.

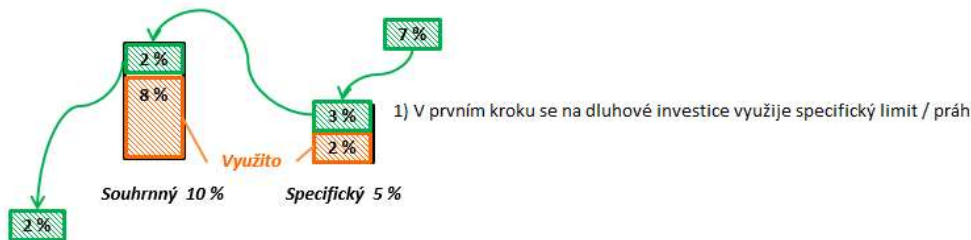
Výchozí situace

Uvažovaná investice do definovaného MREL způsobilého dluhu	7% CET1 investující instituce
Aktuální naplnění limitu / prahu pro investice do definovaného MREL dluhu	2% (z limitu / prahu 5 % CET1)
Aktuální naplnění souhrnného limitu / prahu pro investice do definovaného MREL dluhu a kapitálu	8% (z limitu / prahu 10 % CET1)

Investice v objemu 7 % CET1 7 %

2) Následně se pro investici přesahující limit / práh 5 % využije celkový souhrnný limit 10 %

3) Excesivní investice je nutné kompenzovat vlastní zásobou MREL způsobilých nástrojů